

ข่าวพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดพิษณุโลก

ประจำเดือน เมษายน พ.ศ.๒๕๖๓

เตือนให้เฝ้าระวังเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

การระบาดของเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังเป็นปัญหาสำคัญและมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งสาเหตุสำคัญของการระบาดอย่างกว้างขวางคือ การใช้ท่อนพันธุ์ที่มีเพลี้ยแป้งไปปลูกโดยไม่มีการจัดการให้ท่อนพันธุ์ให้สะอาด

ชนิดของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง

เพลี้ยแป้งเป็นแมลงปากดูด ลำตัวมีขนาดเล็ก อ่อนนุ่ม มีไขแป้งปกคลุมลำตัว มีเส้นแป้งอยู่รอบลำตัว ที่พบระบาดในมันสำปะหลัง ปัจจุบันพบแล้วอย่างน้อย ๔ ชนิด ได้แก่

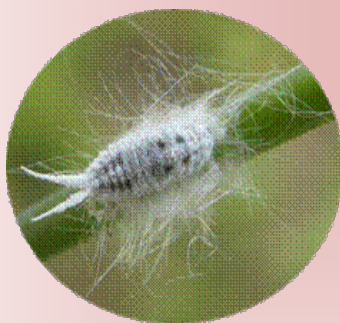
๑. เพลี้ยแป้งลาย พบระบาดทั่วไปแต่ยังไม่เคยสร้างปัญหารุนแรงต่อผลผลิตมันสำปะหลัง ลักษณะที่สำคัญที่มองเห็นได้ชัดเจนคือ ตัวเต็มวัยเพศเมียค่อนข้างยาวรี มีเส้นแป้งยาว ๑ คู่ทางส่วนท้าย หากแป้งด้านหลังหลุดออกจะมองเห็นจุดสีเข้ม ๒ แถบ ทางด้านหลัง

๒. เพลี้ยแป้งสีเทา หรือเพลี้ยแป้งแจ๊คเปียดส์เลย์ คล้ายกับชนิดแรกต่างกันที่ด้านข้างมีเส้นแป้งจำนวนมากรอบลำตัว

๓. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีเขียว ตัวเต็มวัยเพศเมียคล้ายรูปไข่มีสีเขียวอ่อนแตกต่างจาก ๒ ชนิดแรก คือ มีเส้นแป้งด้านข้างและด้านหลังมีแป้งปกคลุมน้อย

๔. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู ตัวเต็มวัยเพศเมียคล้ายรูปไข่มีสีชมพูรูปร่างคล้ายชนิดที่ ๓ แต่แตกต่างกันที่มีสีชมพูและแตกต่างจาก ๒ ชนิดแรก คือ มีเส้นแป้งด้านข้างและด้านหลังมีแป้งปกคลุมน้อย

การระบาดของเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังมีมานานแล้ว แต่ไม่เคยทำความเสียหายรุนแรง สำหรับเพลี้ยแป้งที่ทำความเสียหายให้กับมันสำปะหลังอย่างรุนแรงคือ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู

เพลี้ยแป้งลาย

เพลี้ยแป้งสีเทา

เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีเขียว

เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู

เตือนให้เฝ้าระวังเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง (ต่อ)

ลักษณะการทำลาย

เพลี้ยแป้งเข้าทำลายโดยการดูดกินน้ำเลี้ยงตามส่วนต่าง ๆ เช่น ใบ ยอด และตา ในส่วนของต้นที่ยังอ่อนอยู่ ยอดที่ถูกทำลายจะงอหักเป็นพุ่ม ลำต้นจะบิดเบี้ยวมีช่วงข้อถี่ ทำให้มีผลต่อคุณภาพท่อนพันธุ์ หัวมีขนาดเล็ก เปอร์เซ็นต์แป้งต่ำ หากการระบาดรุนแรงยอดจะแห้งตาย ถ้ามีระบาดในช่วงที่มันสำปะหลังอายุน้อย อาจทำให้ต้นมันสำปะหลังตายหรือไม่สามารถสร้างหัวได้ เพลี้ยแป้งจะระบาดรุนแรงในฤดูแล้งมากกว่าในฤดูฝนโดยเฉพาะฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน แปลงที่มีการระบาดอย่างรุนแรงความเสียหายเกิดขึ้นเกือบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

วิธีการป้องกัน

๑) วิธีเขตกรรม และวิธีกล ได้แก่ การไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง และตากดินอย่างน้อย ๒ สัปดาห์ เพื่อลดปริมาณเพลี้ยแป้งและศัตรูพืชอื่นๆ ที่อยู่ในดิน

๒) ใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาดปราศจากเพลี้ยแป้ง หรือ แช่ท่อนพันธุ์ด้วยสารฆ่าแมลงที่แนะนำก่อนปลูก (ไทอะมีโทแซม อิมิดาโคลพริด ไดโนทีฟูแรน) ๕-๑๐ นาที

๓) ชีววิธี โดยการใช้แตนเบียน *Anagyrus lopezi* เข้าทำลายโดยแตนเบียนจะใช้อวัยวะวางไข่แทงเข้าไปในลำตัวเพลี้ยแป้งเพื่อสร้างบาดแผล จากนั้นจะใช้ปากเลียกินของเหลวจากรอยแผลซึ่งจะทำให้เพลี้ยแป้งตายทันที วิธีนี้สามารถทำลายทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยของเพลี้ยแป้ง

๔) ใช้สารเคมีฉีดพ่นทางใบ ได้แก่ ไทอะมีโทแซม ไดโนทีฟูแรน โปรไทโอฟอส ฟิริมฟอส เมทิล ไทอะมีโทแซม+แลมบ์ดาไซฮาโลทริน

หากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักงานเกษตรจังหวัดหรือสำนักงานเกษตรอำเภอใกล้บ้าน

นายพนพล สีอ่อน นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ/ ชำว

ข้อมูลอ้างอิง :

สำนักวิจัยและพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กรมส่งเสริมการเกษตร